

תכנית ימית לישראל

שלב ג' - איים מלאכותיים - אמצעי מדיניות

4.2.2015

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

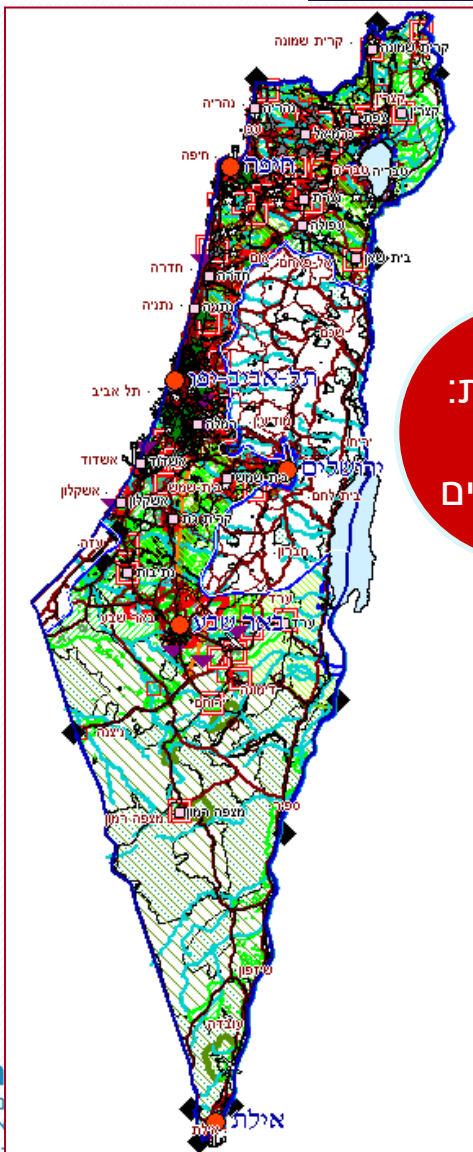
TECHNION
Israel Institute
of Technology

תכנית ימית לישראל
ISRAEL MARINE PLAN

מטרה מס' 7

**שימוש במרחב הימי כתחליף לשימושים
יבשתיים באופן זהיר ובר-קיימא**

רקע- רציונל לאיים מלאכותיים

אחד
הפתרונות:
איים
מלאכותיים

הקונפליקט

המשך פיתוח
ובניית
תשתיות

דרישות
גוברות
לאיכות
סביבה

צורך בתשתיות

אנרגיה

מים

פסולת ושפכים

תעופה

ספנות

חומ"ס

המשך גידול
האוכלוסייה
ורמת החיים

צפיפות
שימושי קרקע

אבני דרך בחקר איים בישראל

- מחקרים אקדמיים בשנות ה-90 בעיקר בטכניון (שלף, בורט) והמשך המחקרים כדוגמת "השדרה הכחולה" (2014).
- מסמך המדיניות לניהול מימי חופין (מ. הפנים, 1999).
- הועדה המשותפת להולנד וישראל ודוח מסכם בשנת 2000.
- סקר היתכנות מוקדם לפיתוח איים למגורים במטרו' ת"א (לרמן).
- החלטת ממשלה מ-2001 להמשך הבדיקות הפיסיות והכנת מסמך מדיניות.
- הכנת מסמך המדיניות לאיים מלאכותיים לתשתיות ב-2007 והחלטת המועצה הארצית לאמץ את המדיניות.
- בדיקת היתכנות לאיים מלאכותיים (מבנים ימיים) עבור משרד המדע (ביפול, 2013)- המלצה לפארק תעשייה ימי על גבי פלטפורמות.
- תמ"א 37 חי' למתקני קבלה וטיפול בגז הטבעי עבור משרד האנרגיה (אושרה ב-2014).

גורמי אי ודאות

- השפעות סביבתיות של הקמת אי מלאכותי עקב רגישות הסביבה הימית והחופית.
- הסיכונים העיקריים הנם: עצירת הסדימנטים, השפעה על חופים ומצוקים לאורך החוף, זיהום מי ים ופגיעה במערכות אקולוגיות ימיות, סיכונים סיסמיים והיבטי חזות ונצפות.
- ניסיון מועט יחסית של איים מלאכותיים בים פתוח.
- מצאי מוגבל של חומרי מילוי- עבור בניה בשיטה הקונבנציונלית.
- יחד עם זה- פלטפורמות (כלונסאות/צפות) כדוגמת מתקני הגז בתמ"א 37 ח'- רחוקות יותר מהחוף ובעלות השפעות מועטות.

דירוג המתקנים במסמך המדיניות לאיים מלאכותיים

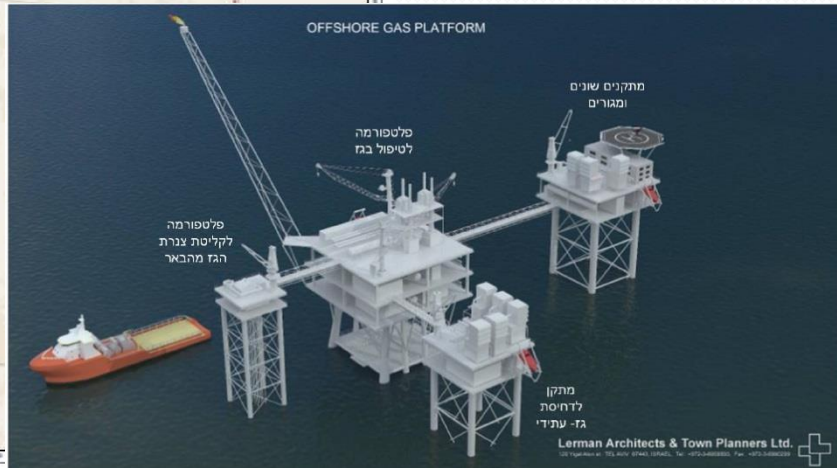
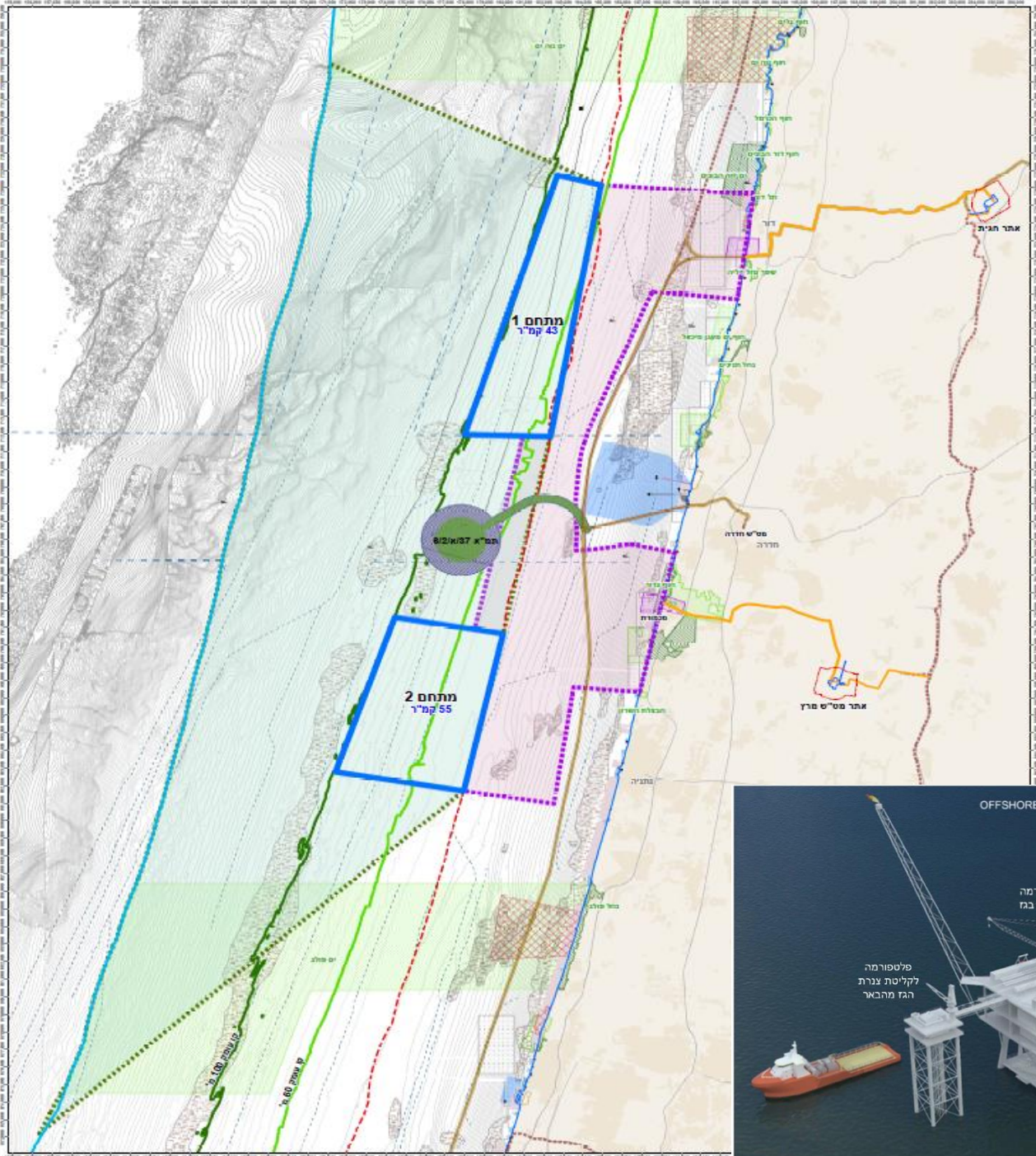
לתשתיות

דירוג (מס' 1 הוא העדיף ביותר, מס' 2 אחריו וכן הלאה)	מתקן התשתית
1	תחנת כוח מחז"מ
2	מסוף ואחסון גט"ן
3	מתקן ניסויים צבאי
4	תחנת כוח שרפת פסולת
5	מתקן התפלת מי ים
6	מחזור והטמנת פסולת בנין ועודפי עפר
7	מסוף כימיקלים
8	מתקני אנרגיית רוח
9	שדה תעופה בינלאומי
10	תחנת כוח פחמית
11	שדה תעופה מקומי
12	חוות דלק
13	נמל ימי

- איים למתקנים קטנים בשטחם, בעלי השפעה סביבתית רחבה, עבור מתקנים אשר נראה כי קיים להם ביקוש בטווח הנראה לעין- הם המתאימים ביותר להקמה על איים מלאכותיים לתשתיות.

תמ"א 37 ח'

- מתקני וצנרות התמ"א.
- אי עדן?

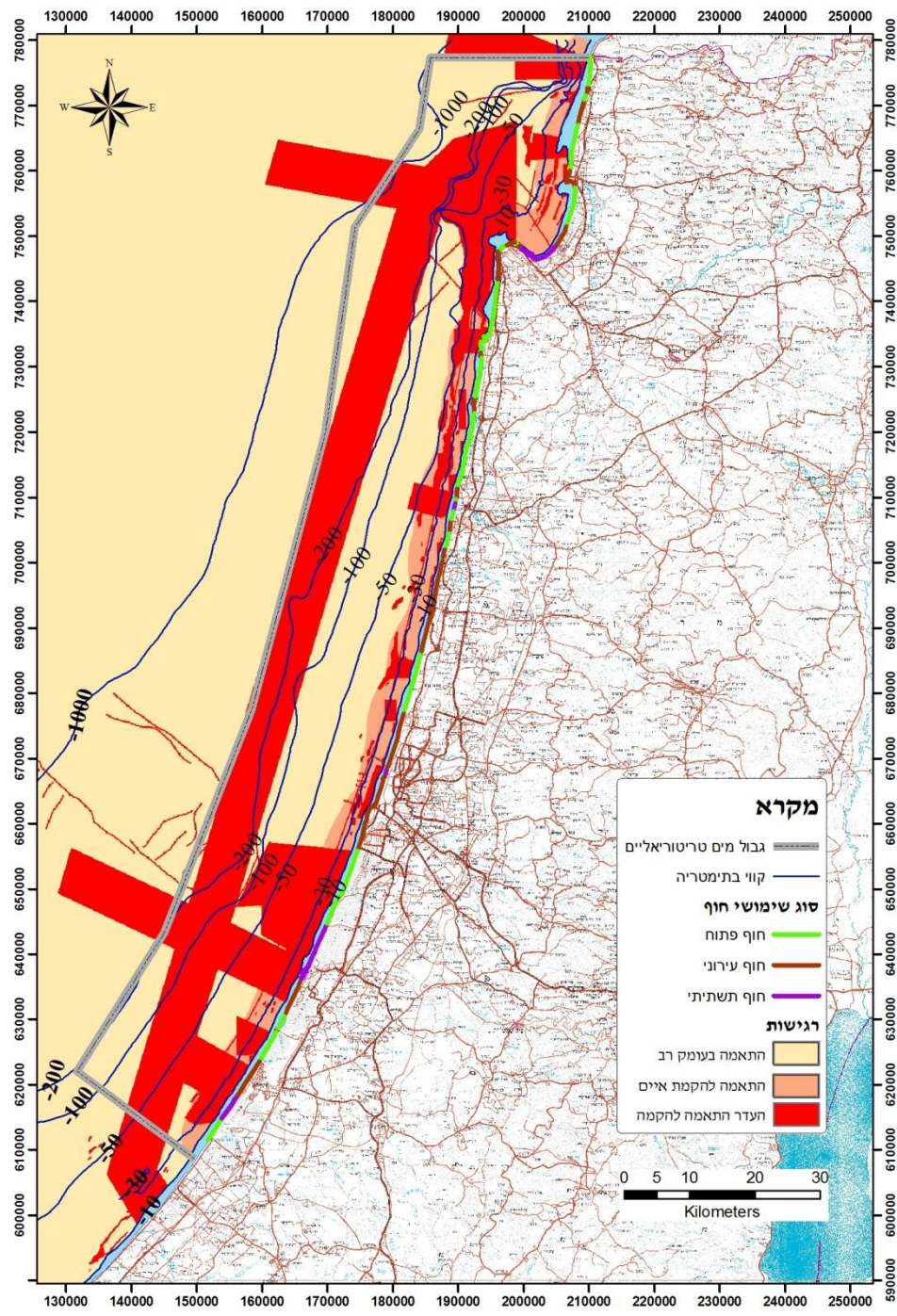
המלצות למדיניות

- קידום נושא איים מלאכותיים/מתקנים בים- עבור תשתיות- לאור:
  - מצוקת קרקעות למתקני תשתית בעיקר באזור המרכז.
  - הסטת רדיוסי מגן סביבתיים למרחב הימי- באופן זהיר ובר קיימא.
  - ניסיון שמתחיל להצטבר בהקמת ותפעול מתקנים בים.
  - ניתוח כלכלי שמצדיק הקמת חלק מהמתקנים בים.
- גיבוש תכנית מרחבית לאיתור מיקומים רצויים לאורך החוף ומרחקים מהחוף ובכלל זה מאפייני הקשרים אל החוף.
- הקמת אי ראשון לאשכול מתקנים מהראשוניים בדרוג/אזור תעשייה.

המלצות למדיניות- המשך

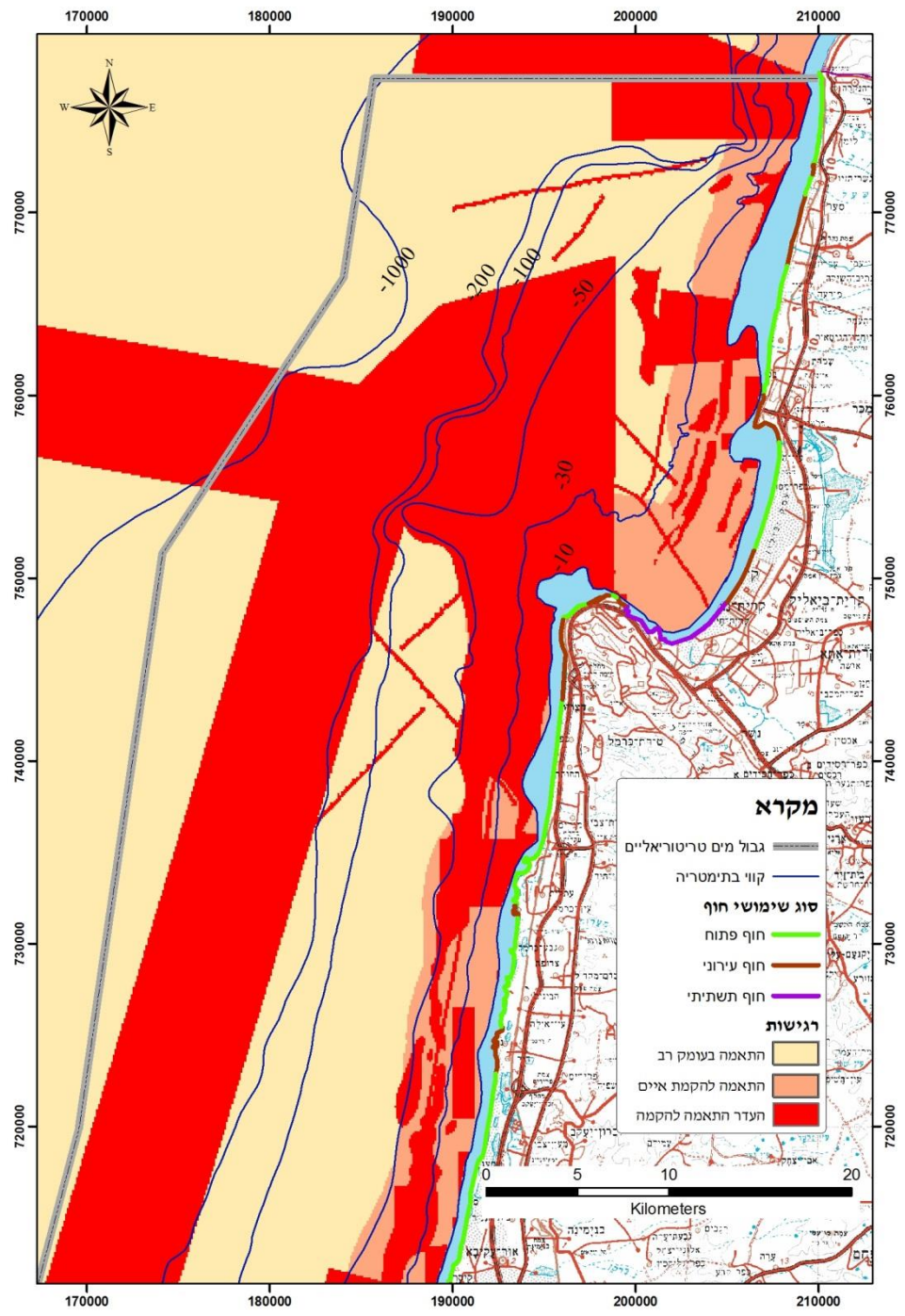
- עדכון ובקרה על סוגי מתקנים על איים מלאכותיים/מתקנים בים.
- מעקב ועדכון שיטות הקמה וקשרים אל החוף.
- בהתאם- בדיקת הצורך וכמויות חומרי מילוי ואיתור מקורות.
- מסגרת מוצעת להמשך קידום:
  - תכנית אב/מתאר לאיים.
  - קביעת מסלול לבחינה ובקרה סביבתית וניטור ימי של מיזמים מסוג זה.
  - הקמת מנהלת ייעודית.
- קידום שיתוף פעולה אזורי במסגרת התנאים הפוליטיים.

מפת רגישות כוללת -

אזורי עדיפות לפיתוח

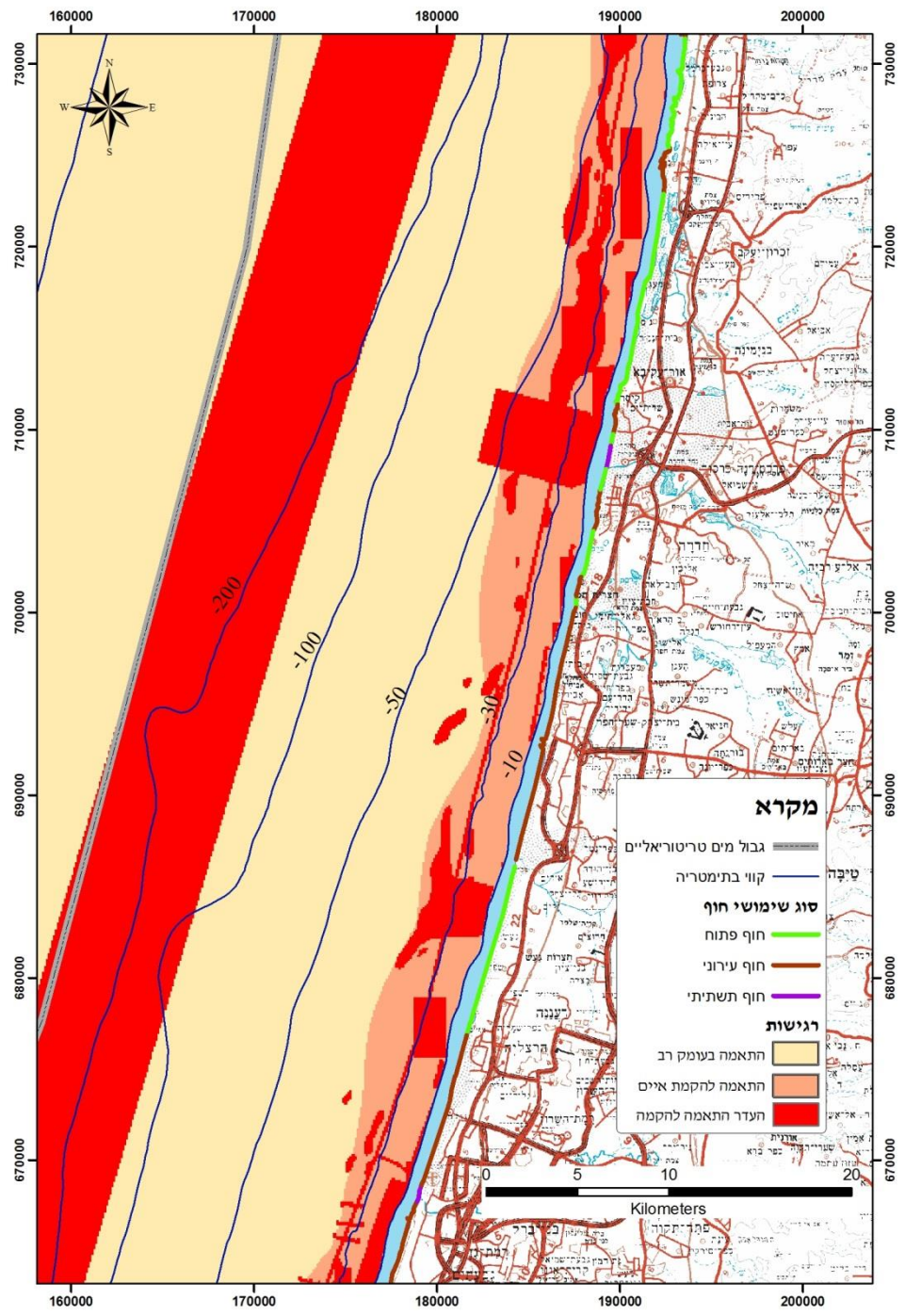
איים

מפת רגישות צפון-

אזורי עדיפות לפיתוח

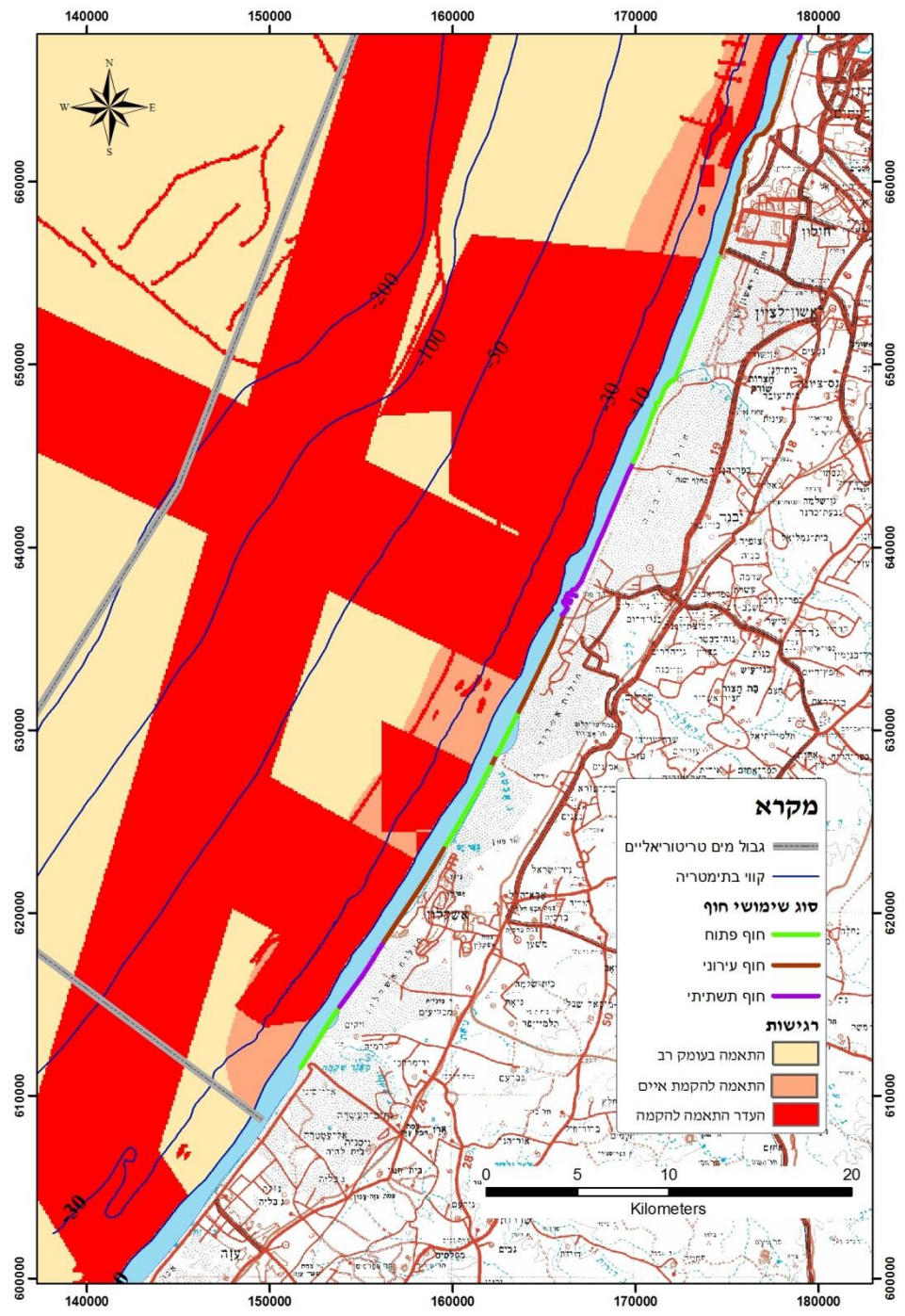
איים

מפת רגישות מרכז-

אזורי עדיפות לפיתוח

איים

מפת רגישות דרום-

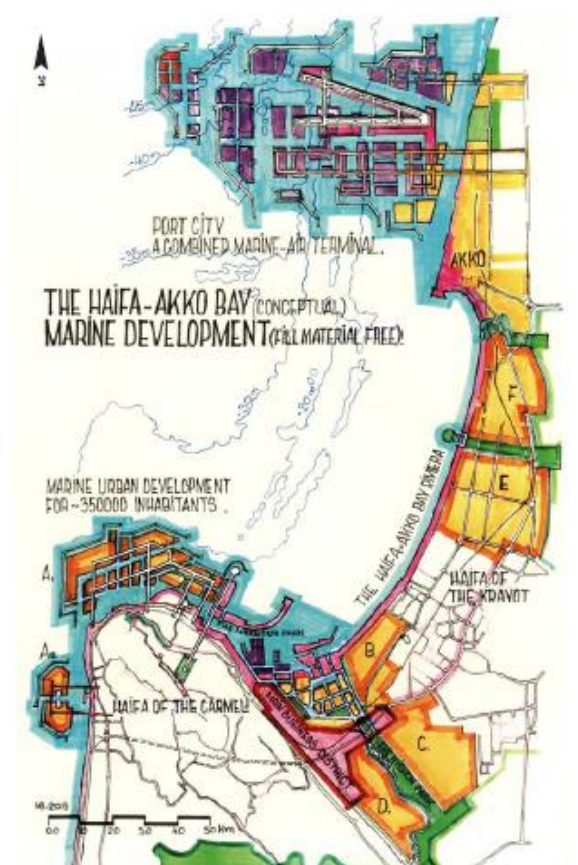
אזורי עדיפות לפיתוח

איים

חזון השדרה הכחולה

בורט וסופר, 2014

חזון השדרה הכחולה
פיתוח אורבני - 3000000 נפ'
על שטח של כ- 750 קמ"ר
עם חזית ימית של כ- 62 קמ"ר
ופיתוח תשתיות
על שטח של כ- 300 קמ"ר
עם חזית ימית של כ- 8 קמ"ר
תוך שימור של כ- 100 קמ"ר
של חוף - חופי רחצה
ושמורות טבע ונוף

תודה על תשומת הלב

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

TECHNION
Israel Institute
of Technology

תכנית ימית לישראל
ISRAEL MARINE PLAN

הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים | המרכז לחקר העיר והאזור ע"ש קלצ'ניק